

Передплата

«РУСЛАНА» виласить:
в Австрії:

в цілий рік . . . 20 кор.
в пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
в місяць . . . 1.70 кор.

За границю:

в цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Варнеш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш мласта і віри не возьмеш,
бо руске ми сердце і віра руска. — З Руслагових псалмів М. Шапкевича.

Виходить у Львові що день
крім неділь і руских свят
о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і
експедиция «Руслана» під
ч. 1. пл. Дембровского (Хорун-
щини). Експедиция місцева
в Агенції Соколовского в
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє —
Рекламації неопечатаніє
вільні від порта. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч-
ки, а в «Надсалам» 40 с.
від стрічки. Подарки і при-
датки доставляють по 30 сот.
від стрічки.

Не даймо ся витрутити з рівноваги

(X) Нападом на руску університетську молодіж дня 4. марця, устроєним після наперед на всепольським вічу обдуманого плану, осоромила ся вельми та часть польської молодіжи, що станула під все польський прапор. Коли доси они уходили перед світом яко культурники, а руску молодіж осуджували яко звичайних розбишак, то сим нападом стягнули на себе осуд всего цивілізованого світа і навіть тої частини польської суспільности і польського журналіства, що до того часу стояли разом з ними проти рускої молодіжи. Як небудь в тих кругах осуджувано вельми строго поступок рускої молодіжи, всеж таки мимовільно одно насувало ся їм оправданє, що руска молодіж дістала під хвиливым впливом роздратованя національних почувань і що тут сама молодіж довершила свого діла. Тимчасом що до нападу з 4. марця виявило ся наглядно, що понюка до того вийшла від тих проводирів всепольських, котрі на вічу на Стрільниці і в уличних промовах дійсно заохочували всепольську молодіж під окликом самооборони чинно виступити проти руских академиків, що й виконано 4. марця на університеті.

Загально се відомо, що сеї всепольської «самооборони» соромлять ся вей поважнійше думаючі Поляки, а лише всепольські загорільці намагають ся справу так представити своїй суспільности, начеб справді львівський університет був zagrożений, організують справедливі «szty», щоби борони Боже рускі гайдамаки не заволоділи університетом і доводять до такої сьмішности, що навіть такі старі люди як проф. Баяшиц серед ночи біжать боронити нібито zagrożеного польського заборолу і серед морозу годинами вистояють перед університетом, котрого нікому не снило ся нападати. Справді доводять всеполяки цілу справу до донкихотизму.

Але до неменшої сьмішности доводять ті загорільці в своїх змаганях, щоби львівському університетови надати вичлючно польський характер. В тій ціли устроюють всеполяки мало не що дня всякого рода збори і походи, ба втягають навіть залізничих робітників, щоби заявляли ся за польським характером львівського університету. Чиж тим радше не ослабляють справи, чиж не по-

казують, що ся справа в дійсности і правно инакше має ся, як они хотять докзати перед своєю суспільности і перед цілим світом? Кожд се роблять звичайні дневникаські помічники й того рода агітатори, то се можна сик-так собі витолкувати і зрозуміти. Алеж навіть професор університету др. Гломбінський, з повним своїм підписом оповіщує в Zeitung і там голосить, що змаганє Русинів иде до того, «den Polen ihre Universität in Lemberg allmählig samt Instituten, Bibliothek, Sammlungen zu entreissen» und auf diese Weise den polnischen Besitzstand und Einfluss in Ostgalizien zu schwächen». Справді треба великої відваги і самовідреченя поважного університетского становища, щоби подібні неправди пускати з власним відписом в світ!

Одначе проф. Гломбінського і єго поступованє скваліфікував вже вельми влучно Przegląd, так що ми не маємо потреби ним ближше займатися. Звертаємо одначе на се бачність, що таке єго поступованє зовсім не лицює з візванєм міністра-президента бар. Бека, щоби професори старали ся втихомирювати молодіж і тим уможливити спокійну наукову працю і наукові виклади на університеті. Подібні виступи д-ра Гломбінського і інших таких проводирів всепольських, а так само нагінка за рускою молодіжю і взагалі за Русинами, що сьміють на улицах Львова гочорити рускою мовою, побиванє і напастованє Русинів всепольськими наганячами не може зовсім причинити ся до втихомирення рускої суспільности і тому ми звертаємо бачність міродатних властей на те, щоби менше пильнували редакції всепольського Słowa, а більшу увагу звертали на загальну безпечність по улицах міста, щоби прасмириди буту сих всепольських наганячів і не доводили до таких порядків, які ті наганячі завели були у Варшаві.

Нема найменшого сумніву, що переживаємо тяжкі вельми часи, а кожде руске й найсмирнійше та найспокійнійше сердце адригне ся на таку буту всепольських загорільців, котрі вже не тільки університет хотять вважати виключно польським станом посіданя (про се ми поговоримо иншим разом), але й споконвіку столичне місто руских князів, осередок руского краю загарбують виключно для себе а Русинів висилають до Коломиї

(чому не до Пацикова?! і то ще з великими засторогами.

Все те очевидно вимірене на се, щоби Русинів витрутити з рівноваги, а особливо, щоби вразливу молодіж визвати знов до якої прояви, котру би дало ся визискати проти неї і проти Русинів взагалі. Ми нераз накликували нашу суспільність, а також нашу молодіж до рівноваги, до задержаня холодного розуму і поваги. Тим більше почуваємо ся до обовязку серед так друдних обставин як найгорячіше звернути бачність всеї рускої суспільности на конечну потребу такої рівноваги в сій хвилі, коли цивілізований світ переконав ся, що напасть вийшла від мнимих культурників проти руских слухачів, що спокійно сиділи на викладах. Бережим своїх прав, які маємо запоручені на тутешнім університеті найвисшими постановами цісарскими (про се також иншим разом скажемо дещо більше), стараймо ся науковою працею помножити число наших доцентур і професур університетских а тими способами здобудемо собі таки признанє і прихильність і посеред инних народів держави і приневолимо правительство до розширення наших прав. Правда всюди нівечить ся, а все таки визначить ся!

Галицийний сойм.

В понеділок зачало ся засіданє о 10:30 год. рано відчитанєм петицій. Відтак прийнято цілий ряд комісійних справоздань. Комісія бюджетона здає оправданє в справі відбудови Вавеля; ухвалено внесеня підчас неприсутности руских послів на сали. Над проєктом нового дорогового закона вела ся дальша дуже оживлена дискусія, в якій сільські послы закидали міским, що они звалюють податковий тягар на села, а міські послы виказували, що міста богато вкладають в школи, з яких користають і сільські діти(!) та на шпиталі, де лічить ся в більшій часті сільска клієнтеля. Вкінці ухвалено проєкт разом з додатковими резолюциями.

Тут заняв голос маршалок гр. Бадені і заповів, що з огляду на надходячі вибори, в яких багато послів хоче взяти уділ, буде старати ся приспішити хід соймової праці. В сій ціли відвіторка будуть відбувати ся по два засіданя денно від 10 до 2:30 рано і від 7—12 вечером. В програму праць сойму мають увійти стоячі на дневнім порядку

справи, а дальше внесене що до урядової мови, автономії, закон о регуляції учительської платні і вкінці бюджет.

Справозданє бюджетової комісії що до утвореня краєвого інвестиційного фонду, зміни декотрих постанов статута краєв. банку прийнято після внесеня комісії без подрібної дискусії. Принято до відомости справозданє сільної комісії враз з комісійними внесеннями; справозданє комісії санітарної викликало дискусію в справі стану шпиталів, по чім ухвалено представлені внесеня разом з резолюцією пос. Яблонського; так само друге справозданє санітарної комісії що до будови нових шпиталів. На внесенє дорогової комісії призначено без дискусії субвенції на будову доріг, а відтак прийнято внесенє громадської комісії, шкільної комісії і комісії краєвого господарства в предметі менше важних і локальних справ.

Вкінці предложила адміністацияна комісія справозданє про внесенє пос. Пінінського в справі реформи регуляміну соймових нарад, взиваюче краєвий виділ, щоби еще в ході теперішної сесії вніс проєкт. Пп. Стояловский і Стапінський виступають против сего внесеня, Урбанський боронить его, вказуючи на небезпеку обструкції. По промовах еще пп. Урбанського і Стояловського заняв слово пос. Олесницький і заявив ся іменем руского клубу против внесеня, бо побоює ся, що реформа регуляміну пішла би в напрямі еще більше реакційним і Русинів поставила би еще в труднійшій позиції. По полеміці пос. Абрагамовича пос. Яблонський іменем демократичного клубу заявив ся за внесенєм і на тім вичерпано дискусію, а голосованє відложено до нині.

При кінці засіданя відчитано між іншими інтервєляцію пос. Гломбінського против руских паралельок у Львові і в Бережанах.

Православе в справі русифікації.

Оден з православних членів «Общества взаимной Помочи в Америці», емігрант Українець з Росії, поміщує в амер. «Свободі» уваги, з яких можна переконати ся, що і православним Американцям досить русофільської кирині під покришкою церкви і віри.

Православна місія — пише згаданий дописуватель — забравши у свої руки бідних Українців, тай доси під видом прадіної віри дусить їх: вбиває у них національне самопочутє. В Америці мало що не головно проживають Українці, пришовні з Австрії та Росії, а леж не дивлячись на се, попів (чи ліпше сказати агентів) руский уряд посилає не їх рідних, яких вони зрозуміли би, а таких, котрі не знають ні мови їх, ні духу українського народу та й знати не хочуть. Правда, є ту й українські попи, приїхавші з російської України, но вони, запродавши себе російському урядови, чинять американським Українцям більше шкоди ніж ті, що не розуміють української мови. Я з Росії і зі свого прибутя

до Америки чимало дивував ся тай доси дивую ся, як то ся може стати, щоби така маса Українців та дала ся водити за ніс ріжним крутіям і закинула свою гарну українську мову і нині замість того, щоби розмовляти на своїй, кождому Українцеві зрозумілій мові, починала балакати, прямо сказати, якоюсь тарабарщиною. Но се було би ще нічого, що старають ся говорити по великоруски, та мені прикро робить ся, як зобачу, що й дітий українських учать тарабарщини. Можна би було ще винести, як би они учили ся чисто літературної великорускої мови, но, як мені відомо, сеї мови вони не научили ся тай ніколи не навчать ся. До чого се? Чи вжеж серед осьвічених Українців нема чесних людей, які могли би знищити се зло? Чи вжеж вони усі передали ся на сторону російському урядови і зробили ся так званими у Росії „истинно русскими людьми“, чи ліпше сказати чорносетенцями? Ні, не всі. Є маленька жменька з Австрії, яка і бере ся супроти невідданих, відрікших ся від своєї матери України, російських попів, та жменьки „твердурів“.

Мої соотечественники можуть мені сказати, що я пишу кривду, і що російські попи не суть агенти, а чесні, благородні, богобонзні пастири стада Христового, захищаючі своїх православних овець від нападу хищних вовків. Та деж там? Факт минулих десяти літ говорить инше. Що дала українському народови православна місія? Окрім зла — нічого!

Часопись „Свѣтъ“, що видає ся за гроші робітників, замість того, щоби захищати їх права, обстоює російский уряд, ту жменьку неробів, які в Росії в теперішньому часі називають ся злодіями, катами. „Свѣтъ“ називає себе малорускою часописною, себ то українською, а друкує ся тарабарщиною. Тепер у Росії видає ся маса українських часописів, закладають ся просьвітні товариства, а тут в „Свѣтъ“, прозиваючому ся малоруским, прот. Товт не тільки впливає свою ненависть до української мови, але навіть називає усіх чесних Українців „дурнями“, „ослами“ й „мерзавцями“ (звичайні і єдині перли єго ельоквенції), а істнованя самої України не хоче й признавати. Таких кривд і не перечитаєш.

Та щож за причина такого повожденя з Українцями?

Всім звісна добродушність і довіре Українців, чим і допомогли ся“ безсовісні наглеці. Тільки се й губить Українців.

В будучу неділю пічнет ся конвенція „Православного Общества Взаимопомощи“, а опісля неї і собор. Нехай всі наконець зрозуміють, що час уже скинути опіку жмені дармоїдів і стати на шлях самостійности.

Політичні вісти.

У Відни ведуть са вже від довшого часу угодові переговори з угорськими міністрами. Розходить ся не тільки о цлові справи і о речинець до року 1916,

але також о банкову спільність. Мадяри змагають і під тим зглядом до самостійности та жадають знесеня банкової спільности які є запоручена до 1916 року. Здає ся, що і під тим зглядом обі сторони згодять ся на дальший речинець 1917 року, який відай є остаточною хвилею для здійсненя угорських мрій с. є персональної унії. Угорский президент міністер др. Векерле повернув в неділю до Будапешту, де тепер радить угорский сойм, а у Відни остали ся угорські референти, які з австрійськими референтами ведуть дальше справу.

Теперішний сезон краєвих соймів в австрійських краях є досить бурливий. Найбільша буча скоїла ся в хорвацкім соймі на тлі традиційної ненависти між Хорватами а Сербями, хотяй властиво они становлять одну націю, послугують ся одною і тою самою мовою. Розходило ся о Босну, до якої права одні вїндикують для Сербії, другі для Хорвації і жадають злуки Босни з Герцеговиною та прилученя єї до Хорвації — В чеськім соймі прийшло в суботу до острого слору між аграрцями а молодочехами, а то підчас дискусії над субвенцією для млинарства. П. Гольмбек закинув, що більше видає ся на справи культури, як на підпиране промисловців. Викликало то живі протести у молодочехів і такі крики з обох сторін, що маршалок лише з трудом вспів привернути спокій. — В стирійскім с. ймі поставив Селяньский союз внесенє соймової реформи виборчої. Після того внесеня мало би бути 12 теперішних мандатів більшої посілости переданих новій курії, в котрій були би управнені до голосу ті більші властелі посіlostий, котрі платять що найменше 400 корон безпосередних податків державних, з чого половина припадати мусить на податок ґрунтовой. Голоси вірільні мають бути поділені між курії; міську і сільську. — Сойм шлеский приймив по довній дискусії закон о заведеню примусу голосованя з речинцем важности тої постанови дня 1. грудня 1912 р. В дискусії заявив президент краю, що правительство годить ся на такі обмеженя. — Фюральберский сойм ухвалив вїзване до правительства, аби оно стерегло інтересів Австрії і одноцільности армії при заключуваню угоди з Угорщ ною.

В російській думі більшість послів є соціалістичного напрямку; з тих дві третина послів належать до уміреного табору, а лише одна третина соціалістичних послів стоїть на скрайнім становищі. Німецькі послі в думі увійшли в зчосини з центральним комітетом октябристів, щоби сим способом дістати ся до комісії, які будуть розсліджувати і виготовляти закони. Німці зобовязали октябристів, що всі закони дотикаючі околиць заселених Німцями будуть примінені до релігійних, а головно до рільних і автономічних локальних інтересів. Послі вибрані з козацких земель рїшили утворити окрему козацку фракцію. Президию обняв Щербіня. Та фракция буде займатись головно справами козацкої землі, а в загальних справах піде поруч з кадетами. Кідети ухвалили таку програму: Треба держати ся парламен-

тарної тактики після основ ухвалених в цвітні 1906. Передовсім треба подбати о те, щоби при кермі стояло міністерство маюче довіру думи, бо лиш тим способом може бути скріплена ідея парламенту. Дальше треба ухвалити закони о легальній автономії і політичних свободах. Міністерство на рівні з парламентом має право законодавчої ініціативи. Потреби зміну кабінету не належить мотивувати недовірою до правительства, натомість треба в думі так поступати, щоби конечність зміни кабінету показала ся з цілого ходу нарад і парламентарних праць. Коли би монархічна і реакційна лінія ставляла провокаційні проєкти, то на основі ухвали треба їх усунути з дневного порядку. Кадети звязали ся з Поляками і утворили блок розпоряджачий 150 голосами. — Правительствоні партії ухвалили утворити оден спільний безпартійний клуб, причім октябристи обіцяли голосувати против кожного внесення о уневажненні виборів послів з правиці.

В програмі правительства, котра має бути відчитана в думі, буде вказано, котрі постулати думи уважає правительство неможливими до прийняття і ведучими до розв'язання думи. До таких постулатів буде зачислене жадане примусового вивласнення земських дібр і жадане відвічальности міністрів перед парламентом. Амнеція може відносити ся лише до менших переступників а ніяк до терористів і убийників. Voss. Ztg. доносить в супереч того, що декларація, яку зложить в думі Столипін, не буде програмою, лише вичисленем проєктів законів, які правительство хоче предложити думі. — Як з Петербурга доносять, становище думи в супереч ширенням поголокам о ві скорім розв'язанню уважає ся там в міродатних кругах дуже сильним. Двірекі круги пересвідчили ся, що розв'язанне думи було би дуже небезпечним кроком і для того признають они конечним, аби в дорозі деяких уступок окунути дальше спокійне поведенне думи.

Последне засіданне думи було посвячене передусім виборони вице-президента. Голосованне тривало 3 години. Вибрано Березина, кандидата лівиці з групи праці, 445 голосами против 101 і адвоката Познаньского, безпартійного прогресиста, посла з Харкова 349 голосами против 97. Свою побіду повитала лівиця бурливими оплесками, яко прояв сильної злуки соціалістич і інших сторонництв лівиці против кадетів, котрі поставили кандидатуру посла з Москви, Телсенка. Секретарем вибрано кадета, Чесненкова.

Н О В І Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат.: Василья, Нестора; римо-кат.: Розвня і Фрвдр. — В четвер: руско-кат.: Евдокій; римо-кат.: Матильди.

— Концерт в память Шевченка, що мав відбутися у Львові дня 14. л. марта, відложений.

— Концерт львівського «Сокола» буде в неділю. Програму подаємо між анонсами.

— Чехи про руский університет. Ческо-славянський союз студентів в Празі скликав на вчора збори в університетській справі. На

збори прибули Русини і Поляки, але Поляки вийшли із салі, коли комісар дозволив промовляти на зборах не в інших мовах, як лише по німецьки і по чески. На зборах ухвалено симпатію Русинам в їх змаганнях до самостійного руского університету у Львові. Ухвалено також візвати будучих ческих послів до парламенту, аби подбали о крєованне трех нових університетів славянських: ческого в Берні моравским, руского у Львові і словінського в Люблянї.

— Розважний голос польского дневника. Przegląd замістив в последних числах 55 і 57 статі, в яких осудив поступованне всеполяків. В 55. ч. пише той дневник: «Рускі часописи, а за ними N. fr. Presse і інші німецькі, твердять, що недільне віче швехполяків, яке відбуло ся на «Стрільниці», потім походи тих вічевиків по місті і підоджуючі промови п. Гломбінського, то на вічах; то на улиці, то в вікон домів, то з університетскої рампи, стали ся причиною тих галабурд і незаконних учинків, яких допустила ся другого дня університетска молодіж, викидаючи сьломіць руских студентів з викладових салі і взагалі з університетского будинку. Всепольські дневники очевидно обурені на N. fr. Press-y і на рускі часописи за таке лученне тих фактів. Они відчувають вправді, що если додасть ся такий коментар до нерозважних кроків польскої молодіжи, то в звичній мірі змие ся з неї вина, бо тяжко обвинувачувати молодіж, що входить на дорогу екзальтації, если по тій дорозі проходжають собі старші люди з тої самої суспільности. Тяжко осуджувати студентів за то, що не оглядають ся на наслідки своїх поступків, коли бачить ся, що їх професор відкинув на бік тогу ученого і приоблік ся в стрій політичного агітатора.

«Ми однак не беремо за зле тим, які хотять ослабити вражінне незаконних вчинків нашої (польскої — Ред. Русл.) молодіжи через осудженне старших трамтрадатів нашої суспільности. Бо нашу молодіж любимо і віримо, що з тої муки, яку она представляє, буде з часом хосенний хліб для вашого народу. Що до наших швехполяків то не лише, що їх не поважаємо, але як раз вельможе глибоко пересвідчені про шкідливість їх діяльности для нашого народу. Впрочім — пише дальше «Przegląd» — байдуже, чи швехпольске віче на стрільниці було духовою причиною незаконних поступків польскої молодіжи в понеделок, чи не було — то однак є певне, що проф. Гломбінський міг був в неділю піти до ректора університету, д-ра Гривзцкого і сказати ему: «польска молодіж має завтра допустити ся вчинків, які ослаблять наше становище супроти Русинів і зашкодять нам вельми в очах всіх інших народів монархії, а також Европи. Звольтеж скликати засіданне сенату і релєгувати тих студентів Русинів, про котрих нема сумніву, що допустили ся насильства». Міг ему додати, що ректор тимбільше повинен то зробити, що нема найменшої рації, чому доси сего не зробив, бо в законах і статутах університету нігде не сказано, що сенат має ждати на судове слідство, а лише прийняти, що сенат виконує свою юдикатуру, не оглядаючи ся на юдикатуру судів. Міг вкінці проф. Гломбінський піти до молодіжи, до якої того дня чотири рази промовляв на учиді і порадити їй, аби не підкопувала своєю доброго становиска через доконанне незаконних вчинків. Такою порадою, уділеною ректорови з одної сторони, а молодіжи з другої, прислужив би ся далеко більше своему народови, як всіма промовама, виголошенима доси на вічах і на улицях, і які коли небудь в найблизшим своїм життю буде на вічах і улицях проголошувати».

В 57. ч. пише зова «Przegląd»: «Університетска молодіж, як польска так і руска, вже зрозуміла, що пора покінчити з авантюрами, насильствами і всякими иншими незаконними поступками. Притім, як на доносять, професори університету, так польскої як і рускої народности, скидають з себе мундур бюрократів, холодних і нечулих на то, що жите несе — а вдягають одіж горожан, і з

огляду на то, що дальші розрухи можуть сумно відбити ся на самій інституції, починають з одної сторони наклонювати молодіж до супкою, а з другої представляти деяким своїм товаришам, що если хочуть дальше бути всепольскими чи всерускими (?) агітаторами, то повинні подати ся до димісії і уступити з катедри.

«І дійсно є конечностию домагати ся того, аби агітатори поуступали з професорских катедр. Ми дивуємо ся міністрови просьвіти, що їх в австрійских університетах терпить ся; прецінь ті люди ширять найстрашнійшу пошесть поміж молодіжю; відтягають єї від науки, а пхають до фразеологічної політикоманії, безмисльного метаня нерозумних кличів і заведбування студентских обовязків. А ширять они ту пошесть поміж молодіжю тим лекше, що дуже помагає їм титул професора — отже провідника тої молодіжи, чоловіка, на якого она з самої природи річи глядить як на свою провідну зорю.

«Такий професор є отже дуже шкідливий, а при тім не сповняє він своїх професорских задач, бо весь час посвячує робленню своєї великої політики, чи то в соймі, чи в державній раді, чи вкінці на публичних зборах і на улиці. В кождім горожанні, який платить податки, будить ся питанне: за що властво той чоловік бере професорську пенсію? а розваживши то питанне, дістає лише одну відповідь: за то, що ширить політикоманію серед молодіжи. Всі горожани Австрії горяче приплеснули би певно такому міністрови просьвіти, який поважив би ся таких професорів університету поусувати з занимаемых ними катедр.

«Молодіж нашу — кінчить Przegląd — яка правдиво любить наш університет, а не для фрази, закликаємо на всі свьяті для неї кличі, щоби поводила ся вже раз супокійно і не допускала ся ніяких, але рішучо ніяких незаконних поступків. Польска молодіж понеділковими авайтувами нечувано пошкодила нашому політичному становищу в університетській справі. Найже їй дальше не шкодить і нехай послухає тах своїх розумних і поважних професорів, котрі радять їй спокій і не сходжене ні на волос з законної дороги, а нехай з погордою відтруне від себе всіх тих, котрі вдягнувшись в шату польских патриотів, намовлюють єї до насильств і розрухів».

— Сенат львівського університету ухвалив на вчорашнім засіданню не починати вже в сїм курсі викладів.

— Швехпольські терористи. Соціалістичний «Głos», який по своему інтернаціоналізмі ставав в університетській справі по стороні Русинів, помістив фотографічну відбитку листу, одержаного єго редактором, отсего змісту: «Pan: Czaki. Za krzywdy wyrządzone Polakom jakoteż za zrobienie oszczerbku na honorze tychże, jesteś Pan na śmierć skazany. Komitet». Ту слідує хрестика і якийсь таємний знак. Лист наданий у Львові Редакція «Głos-y» у відповідь зазначила коротко, що якобы волос з голови упав одному з єго «товаришів», то швехпольски бандиці одпладон за то криво».

— Політичний мрд? В Софії наспіла вчора вечером потрясаюча вість про застріленє президента болгарского министерского кабінету Петкова. Коли Петков проходжував ся вчора з кількома иншими міністрами по міским огороді, приступив до него якийсь убого убраний мужчина і випалив ему в груди з револьвера тричі раз-по-раз. Петков упав трупом. Міністер торговлі став пострілений легко в рамя. Убийника спіймано, але ще не розслічено, який був мотив замаху.

— Військова контроля знесена? В последних двох літах не відбували ся контрольні зібрання у війську з огляду на відносини в Угорщині. По тих двох пробних літах министерство війни віднесло ся через намісництва до магістратів з жаданем звіту, чи і о скілько здержанє на ті два літа контрольних зібрань вплинуло на точність евіденції урльопників і резервістів. Львівський магістрат ухвалив відповісти, що він заявляє ся за знесенем контрольних зі-

брань, яко непотрібних, бо наражають на стра- ту часу і спляють людей в заробкованю, Ма- гістрат зайняв ся також за знесенем мельдо- вання покликаних на вправи до війська перед і по вправах військових.

— **Дрібні вісти.** Центральний заряд пошти в Берліні заосмотрив грошевих листоносів в револьвери з причини частих нападів на ли- стоносів. — Перед присяжним судом в Самборі відбуде ся в днях від 13. до 22. с. м. карна розправа проти т. зв. пафтового короля М. Фаєрштайна з Дрогобича, обжалованого о ве- личезні обманства позичкові.

Телеграми

з дня 12. марця 1907.

Берлин. Voss. Ztg. доносить з Петер- бурга, що правительство намірає розв'язати думу в найближших 10 днях. В тій цілі ре- акціоністи мають порушити в думі жидівську справу.

Софія. Убийник болгарского президента міністрів називає ся Александер Петров і по- ходить з м. Віддин. Підчас переслухання він заявив, що не має спільників, а замах вико- нав, «аби увільнити Болгарів».

По замаху зібрала ся рада міністрів передала префектови міста до розпорядимости військову залугу. На провінції заряджено та- кож средства обережности.

Товариство гімнастичне „Сокіл“ у Львові, ул. Руска ч. 20.

Неділя, дня 17. марця 1907, год. 6. вечер.
Програма

КОНЦЕРТУ

полученого з відчитом

при співучасті В.П.: п-ни Бр. Вольської концертної співачки з Відня, пп. О. і Л. Прокешівних, п'яністок, пп. Я. Вінцовско го, баритона, С. Калитчука, Л. Лопатинь- ского, В. Пачовского і смичкового квар- тету.

1. Краса як штука (1 часть) — відчит п. В. Пачовского.
2. Beriot: Concert No. 9 — відиграє на скрипці п. С. Калитчук.
3. Т. Шевченко: «Чернець» — виголосить дг. Я. Лопатинський.
5. а) Лисенко: «І широкою долиною»;
б) Мендельсзон: «Осіньна пісня» — від- співають п-на Бр. Вольська і дг. Я. Вінцовський.
5. Wagner-Liszt: «Візд гостей на Варт- бург» з оп. «Tanhäuser» — відиграють на фортеп'яні пп. Прокешівні.
6. Пісні Ярославенка:
а) «Ой щебечуть соловії»;
б) «Щебетушко ти маленька»;
в) «Мав я рожу»;
г) «Ой ти соловії» — відспіває п-на Бр. Вольська.
7. а) Scheel: «Вечером»;
б) Doppler: «Заколисна пісня» — відо- грає смичковий квартет «Висшого музичного Інститута».

Ціни місць:

- Крісло І-рядне 1 К 50 с.
- „ II-рядне 1 К.
- „ III-рядне 70 с.
- Вступ на салю 30 с.

Для членів крісла о 10 с дешевші.

Білетн продає „Сокільський Базар“, а перед концертом каса.

Сокільський мундур.

Найближший концерт відбуде ся в неділю дня 24. с. м.

Матеріали до національно-політичного і куль- турного життя Русинів.

Лист Данила Тачакевича до Юліяна Целевича.*)

Коханий Юлю!
Прислаю Тобі обіцянку: переклад оповідань Йокай-а!

Перечитай! и розсуди! Чи не належить ему справедливо перше місце перед иншими повістями в Бібліотеці.

Чи ми не знаємо якої поживи потреба нашій публіці, щоби їй одчирили ся очі на світ и людей?

А тут тієї поживи під достатком і глу- бокі историчні картини аж горять своєю ве- ликою правдою. Мораль виразиста, наглядна, глибока. Те світло само бере за очі.

А вже й сам титул, так духова близький для публіки Бібліотеки!

Добору, добору треба для нашої публіки, у тих повістях, що їй подаємо. Се писав я, се пишу знову.

Користь з „Диму“ така, що стане курити ся з наших голів з похмілля. Се за високий спиртус для наших голів. Вона того не по- розуміє. Се за високе. Отже два блуди в Би- бліотеці: Раз за мало, другий раз за багато. А прикладности до наших стосунків жадної.

Тим то я вслід за тим, прислати буду дві повісти за разом — одну що від мене жадають, а другу, що я сам вибрав для перекладу и поміщення в Бібліотеці. И тоді розберайте: що воно буде прокладніше.

Скажу те тільки: Дає навмисне прочита- ти одному з наших щирих людей и благає мене: толкуй, толкуй як найскорше, се буде велика користь для наших людей! (се до теї повісти, яку вам вишлю незабаром).

На такий припадок, коли би Ти не мав ані руш часу прочитати скоренько оповіданя, то попроси Подолінського, — нехай він про- читає и о результаті мені донесєть зараз. Не- хай не спляють ся.

Просив я, щоби мені позичено словар німецько-польський и польско-німецький (звісно у Закомару нема бібліотеки ні публічної ні приватної). Кажуть нема де позичити.

Писав тиждень тому до Просвіти при- шліть словар Партицького за посліплатою за мої гроші. Ні и сего нема! Пишу нинька дру- гий раз.

Чудно и славно!

Цілую Тебе
Данило.

*) Лист без дати, але неперечно з 1883 відносить ся до перекладу повісти Йокай „Зо- лотий чоловік“, печатаної 1884 в Бібліотеці „Діла“. — Ред. Рус.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати

про ціни збіжжя і продуктів у Львові від 4. до 10. марця 1907:

	за 50 клг.
Пшениця	8-15—8-25 К
Жито	6-20—6-35 К
Ячмінь броварнявий	7-25—7-60 К
Ячмінь на пашу	6-80—7-20 К
Овес	8-35—8-55 К
Гречка	0-00—0-00 К
Кукурудза	6-25—6-35 К
Просо	0-00—0-00 К
Горох до вареня	9-00—9-60 К
Горох на пашу	6-70—7-10 К
Бобик	6-50—6-70 К
Ленча	0-00—0-00 К
Конюшина червона	62-50—70-00 К
Конюшина біла	30-00—40-00 К
Конюшина шведска	60-00—70-00 К
Тимотка	30-00—35-00 К
Ріпак зимовий	12-40—12-60 К
Насіне льняне	10-25—10-75 К
Льнянка	11-00—11-25 К
Насіне конопл.	9-75—10-00 К
Хміль	82-50—110 К

Штучні навози

на бєснє, як то- масину з звїз- дою на міпкєх і без звїзди, суперфосфати, кайніт калуский, салітру хїлійску і всякі насїня господарства найпевнїше купувати в „Спілці для господарства і торговлі“ в Перемишлї. Цїнники висилаєсь оплатно і даром. — Ди- рекція. (1—21).

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і каварня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 12. марця: о. Петро Єзер- ский з Глещави, Дм. Курцман з Кракова, о. Алекс. Танчиковский з Дунаєва, К. Вендзіло- вич з донькою з Яблінки, Сельський Ромуальд зі Стрия, о. Петро Чекалик з Слукова, Мих. Лебішак з Товмача, Володислав Варивода зі Стрия, о. Никол. і Йосифа Демчинські з Бі- лявець, о. Іван Рудницький з Чертежа, Бургер Едв. з Кривого, Мих. Мозолик з Глещави.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15 марця 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представленє. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. по- пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High Life представленє. Білети вчасніше можна набу- ти в конторі Пльона при ул. Кароля Людві- ка ч. 5.

НАЙЛІПШЕ АСІ НЕ

рільне, огородивє і цвїтове можна дістати у

М. Волинського, Льв в

пл. Марийска ч. 3.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до пере- хованя папери партісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річ- но, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужит- ку і під власним ключем, де безпечно і диспєтно переховувати може своє май- сє.

Інд тим зглядом поробав Банк гіпотечний як найдогіднїши зарадженя. Приписи дотично того рода depo- зитів одержати можна безплатно у від- ділі депозитовім.

Найбільший склад в краю

оригінальних машин до шитя і гафту, кра- вецких і шевських та машин пончшовких.

Курс гафту безплатно

Приймає до направлє

машини до шитя всяких системів.

Цінники даром і оплатно.

ЙОСИФ ІВАНИЦКИЙ

механік і спеціаліст

Львів, Готель Жоржа.

(3—12).